

RACHUNEK PRAWDOPODOBIENSTWA

Lista 3 20 marzec 2019.

Zadanie 32 Niech X_n będzie ciągiem zmiennych losowych o rozkładach μ_n i wartościach w zbiorze liczb naturalnych. Niech X ma rozkład μ skoncentrowany na zbiorze liczb naturalnych. Pokazać, że ciąg rozkładów μ_n jest słabo zbieżny do rozkładu $\mu \iff$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} P(X_n = j) = P(X = j)$$

dla każdego j naturalnego.

Zadanie 33 Pokazać, że $\mu_n = \frac{1}{n}(\delta_{1/n} + \delta_{2/n} + \dots + \delta_{n/n})$ jest słabo zbieżny. Znaleźć miarę graniczną.

Zadanie 34 Niech ciąg miar probabilistycznych μ_n będzie słabo zbieżny do δ_a . Pokazać, że odpowiadający ciąg zmiennych losowych X_n jest zbieżny wg. P do $X = a$.

Zadanie 35 Niech $\mathcal{P}$ będzie rodziną miar probabilistycznych na prostej. Niech istnieją $\delta > 0, M > 0$ takie, że

$$\int_{\mathbb{R}} |x|^\delta \mu(dx) < M, \quad \mu \in \mathcal{P}.$$

Pokazać, że $\mathcal{P}$ jest jednostajnie ciasna. Pokazać, że istnieje rodzina warunkowo zwarta dla której powyższy warunek nie jest spełniony dla żadnego $\delta > 0$.

Zadanie 36 Niech $\mathcal{P} = \{Pois(\lambda), \lambda \in \Lambda\}$, Λ jest podzbiorem półprostej dodatniej. Uzasadnić, że $\mathcal{P}$ jest warunkowo zwarta $\iff \Lambda$ jest zbiorem ograniczonym. $Pois(\lambda)$ jest rozkładem Poissona z parametrem $\lambda > 0$.

Zadanie 37 Pokazać, że jeśli X jest zmienną losową oraz $\delta, \epsilon > 0$, to

$$E|X|^2 I_{\{|X| \geq \epsilon\}} \leq \frac{E|X|^{2+\delta}}{\epsilon^\delta}.$$

Zadanie 38 Pokazać, że jeśli X_k są zmiennymi losowymi o wartościach oczekiwanych m_k i takimi, że dla pewnego $\delta > 0$ mamy $E|X_k|^{2+\delta} < \infty$ oraz spełniony jest warunek (zwany **warunkiem Lapunowa**):

$$\lim_n \frac{1}{s_n^{2+\delta}} \sum_{k=1}^n E|X_k - m_k|^{2+\delta} = 0,$$

gdzie $s_n^2 = \text{Var}(X_1 + \dots + X_n)$, to spełniony jest **warunek Lindeberga**:

Dla każdego $\epsilon > 0$

$$\lim_n \frac{1}{s_n^2} \sum_{k=1}^n E|X_k - m_k|^2 I_{\{|X_k - m_k| \geq \epsilon s_n\}} = 0.$$

Zadanie 39 Pokazać, że ciąg niezależnych zmiennych losowych o jednakowych rozkładach i skończonym drugim momencie spełnia warunek Lindeberga.

Zadanie 40 Niech U_n będzie ciągiem niezależnych zmiennych losowych o rozkładzie jednostajnym na $[0, n]$. Sprawdzić, czy zachodzi CTG dla tego ciągu. Tzn. wyznaczyć ciągi a_n i $b_n > 0$ takie, że

$$\frac{\sum_{k=1}^n U_k - a_n}{b_n} \Rightarrow N,$$

gdzie N ma standardowy rozkład normalny.

To samo pytanie dla X_n - ciąg niezależnych zmiennych losowych o rozkładzie zadanym przez funkcję charakterystyczną $\phi_{X_n}(t) = \cos \sqrt{nt}$.

Zadanie 41 Niech U_n będzie ciągiem niezależnych zmiennych losowych o rozkładzie $P(U_n = \pm 1) = \frac{1}{2} - \frac{1}{2n^2}$, $P(U_n = \pm n) = \frac{1}{2n^2}$. Sprawdź, czy zachodzi CTG dla tego ciągu. Czy zachodzi warunek Lindeberga w tym przypadku?

Zadanie 42 Niech X będzie zmienna losową spełniającą warunki:

a) $EX^2 < \infty$.

b) Jeżeli Y, Z są niezależne o tym samym rozkładzie co X , to $\frac{Y+Z}{\sqrt{2}}$ ma ten sam rozkład co X .

Pokazać, że X ma rozkład normalny o średniej 0. Wsk. Pokazać, że jeśli $X_1, X_2, \dots$ niezależne o rozkładzie X , to

$$\frac{X_1 + \dots + X_{2^n}}{\sqrt{2^n}}$$

ma ten sam rozkład co X . Aby się o tym przekonać, wykazać to najpierw dla $n = 2$.

Zadanie 43 Pokazać, że $f(t) = e^{-C|t|^\alpha}$, $C > 0$ i $\alpha > 2$, nie jest funkcją charakterystyczną rozkładu probabilistycznego. Wsk. Obliczyć $f''(0)$.

Zadanie 44 * Aby uzasadnić, że $f(t) = e^{-|t|^\alpha}$, gdzie $0 < \alpha < 2$, jest funkcją charakterystyczną rozkładu probabilistycznego pokazać, że $\frac{X_1 + \dots + X_n}{n^{1/\alpha}}$ jest zbieżny wg. rozkładu, gdzie X_k jest ciągiem i.i.d. o rozkładzie symetrycznym i $P(|X_1| > t) = 1/t^\alpha, t \geq 1$. Wsk. Pokazać, że funkcja charakterystyczna X_1 spełnia

$$\phi_{X_1}(t) = 1 - c|t|^\alpha + o(|t|^\alpha), t \in R,$$

gdzie $c > 0$ jest pewną stałą. Następnie zbadać zbieżność ciągu funkcji charakterystycznych zmiennych $\frac{X_1 + \dots + X_n}{n^{1/\alpha}}$.